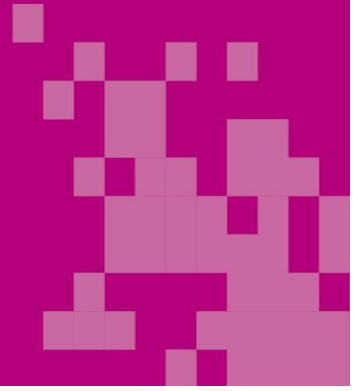

Plan mot kränkande behandling och diskriminering

2023-08-04

Sandbyhovsskolan
Gäller från augusti 2023 till augusti 2024

Ansvarig chef Maria Asplund

Innehållsförteckning

DEL 1

Vision och grundsyn

Beskrivning av verksamheten

Medverkande i framtagandet av planen

Planens giltighetstid

Förankring av planen

Definitioner av centrala begrepp

DEL 2

Aktiva åtgärder kring alla diskrimineringsgrunderna

Ansvarsfördelning mellan professioner i alla nivåer av verksamheten

Främjande arbete

Förebyggande arbete

Hur det aktiva arbetet kommer att följas och dokumenteras löpande

DEL 3

Ansvarsfördelning mellan professioner i alla nivåer av verksamheten

Uppföljning och utvärdering av förra årets åtgärder

Resultat av kartläggning av nuläget

Analys av kartläggning av nuläget

Årets planerade åtgärder

Delaktighet och inflytande

Främjande arbete

Förebyggande arbete

Åtgärdande arbete och ärendegång

Rutiner vid nätkränkningar

DEL 4

För ytterligare stöd

Presentation av trygghetsteamet

Barn- och Elevombudet i Norrköpings kommun

Vad kan man göra hemma?

Referenser

Bilaga 1

DEL 1

Inledning

Arbetet mot diskriminering och kränkande behandling är en del av det systematiska kvalitetsarbetet. Huvudregeln är att det ska finnas en plan för varje enskild verksamhet t.ex. varje förskole- eller skolenhet. Planen ska avspegla och utgå från förhållandena i varje enskild verksamhet och ska spegla det innevarande årets främjande och förebyggande arbete. Planen kan ses som en dokumentation av det arbetet och de rutiner som upprättats. Genom planen kopplas det främjande och förebyggande arbetet ihop med de rutiner som måste finnas för att verksamheten effektivt ska kunna agera om ett barn eller en elev upplever sig trakasserad eller utsatt för kränkande behandling. Elever ska aktivt uppmuntras och ges verkliga möjligheter att påverka och bli delaktiga i arbetet. Det är viktigt att i planen åskådliggöra hur det ska gå till. För att underlätta arbetet är det bra om bestämmelsernas innehåll och centrala begrepp förklaras i planen. Detta underlättar för elever, vårdnadshavare och personal att få kunskaper om sina rättigheter och skyldigheter. Planen upprättas årligen och finns tillgänglig för alla.

Vision och grundsyn

Sandbyhovsskolans vision är att alla elever på skolan ska känna sig trygga och då känna att ömsesidig respekt och goda relationer mellan alla som vistas i skolan är viktigt. Stämningen ska vara trygg och välkomnande. Hos oss ska man våga vara den man är. Vår gemenskap genomsyras av att vi tar hand om varandra och vår gemensamma miljö.

Beskrivning av verksamheten

Sandbyhovsskolan, som ligger i Sandbyhovsområdet, är en kommunal grundskola årskurs 7-9 som öppnade höstterminen 2019 med tre klasser i årskurs 7. Varje år har antalet elever utökats med nya klasser för att till höstterminen 2021 vara en fullt utbyggd skola. Sandbyhovsskolans undervisning sker i tre separata hus. I huvudbyggnaden undervisas eleverna i de teoretiska ämnena och där finns hemklassrum, bibliotek, matsal, elevvård, elevhälsa, administration och vaktmästare. Estetiska ämnen har eleverna i ett hus som kallas Estethuset. Idrott samt fritidsgård har eleverna i Sandbyhovshallen. Sandbyhovsskolan delar Sandbyhovshallen och Estethuset med andra skolor i närområdet.

Sandbyhovsskolan har till höstterminen 2023 37 medarbetare bestående av ämneslärare, rektor, skolkurator, skolsköterska, speciallärare, specialpedagog, resurspedagoger, bibliotekarie, administratör samt vaktmästare. Skolan har ett eget tillagningskök med 4 medarbetare.

Medverkande i framtagandet av planen

Planen har tagits fram av trygghetsteamets pedagoger, skolkurator samt rektor i samarbete med skolans övriga personal.

Planens giltighetstid

Planen är giltig läsåret 23/24.

Förankring av planen

Föräldrarna får information om *Planen mot kränkande behandling och diskriminering* på föräldramöte under höstterminen. Planen läggs även ut på skolans hemsida. Eleverna görs delaktiga i planen genom skolans enkäter, klassråd och elevråd. Elevers, vårdnadshavares och personals enkätsvar och utvärderingar ligger till grund för trygghetsteamets fortsatta arbete med planen.

Definitioner av centrala begrepp

Med begreppet *likabehandling* menas att alla barn eller elever ska behandlas så att de har lika rättigheter och möjligheter oavsett någon av diskrimineringsgrunderna. Det innebär dock inte alltid att alla barn och elever ska behandlas lika, se indirekt diskriminering.

Med diskrimineringsgrunden:

- *kön* menas att någon, utifrån att definieras som kvinna eller man, inte får diskrimineras. Förbudet mot könsdiskriminering omfattar också personer som planerar att ändra eller har ändrat sin könstillhörighet.
 - *könsöverskridande identitet eller uttryck* menas att någon inte identifierar sig med sin biologiska könstillhörighet som kvinna eller man eller genom sin klädsel eller på annat sätt ger uttryck för att tillhöra ett annat kön.
 - *etnisk tillhörighet* menas nationellt eller etniskt ursprung, hudfärg eller annat liknande förhållande.
 - *funktionshinder* menas varaktiga fysiska, psykiska eller begåvningsmässiga begränsningar av en persons funktionsförmåga som till följd av en skada eller en sjukdom fanns vid födelsen, har uppstått därefter eller kan förväntas uppstå.
 - *sexuell läggning* menas homosexuell, bisexuell eller heterosexuell läggning.
-
- *religion eller annan trosuppfattning* Med religion avses religiösa åskådningar som exempelvis hinduism, judendom, kristendom och islam.

Annan trosuppfattning innefattar sådana övertygelser som har sin grund i eller samband med en religiös åskådning, till exempel buddism, ateism och agnosticism. Politiska åskådningar och etiska eller filosofiska värderingar som inte har samband med religion omfattas inte av diskrimineringslagens skydd.

- *Ålder* menas uppnådd levnadslängd. Alla människor, oavsett ålder omfattas av lagens skydd mot diskriminering. Gäller inte åldersanpassade aktiviteter i skola, förskola, fritidshem eller på fritidsgård.

Med *trakasserier* menas ett uppträdande som kränker ett barns eller en elevs värdighet och har samband med diskrimineringsgrunderna.

Med *kränkande behandling* menas ett uppträdande som utan att ha samband med någon diskrimineringsgrund kränker ett barns eller en elevs värdighet.

Huvudman: Den som är huvudman för skollagsreglerad verksamhet, dvs. den ansvariga kommunala nämnden eller styrelsen för fristående verksamheter (Skolverket, 2014, s. 47-48).

DEL 2

Regler om aktiva åtgärder mot diskriminering

Reglerna om aktiva åtgärder mot diskriminering finns i 3 kapitlet diskrimineringslagen. För förskolan, skolan och annan verksamhet som regleras i skollagen är en av nyheterna i diskrimineringslagen att skyldigheten att arbeta med aktiva åtgärder har utvidgats till att omfatta alla diskrimineringsgrunder.

Arbetet med aktiva åtgärder för att motverka diskriminering och på annat sätt verka för lika rättigheter och möjligheter ska omfatta diskrimineringsgrunderna kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder. Lagen medför skyldighet att genomföra arbetet med aktiva åtgärder enligt ett övergripande ramverk. Det finns också en skyldighet att ha riktlinjer och rutiner för verksamheten i syfte att förhindra trakasserier och sexuella trakasserier. Kravet på en likabehandlingsplan har ersatts med ett allmänt krav på skriftlig dokumentation.

Aktiva åtgärder kring alla diskrimineringsgrunder

I Norrköpings kommun är anmälan om kränkande behandling och diskriminering utformad så att en kränkning särskilt ska beakta om händelsen även består av någon av de sju diskrimineringsgrunderna och/eller sexuella trakasserier. I och med det så kan förebyggande arbete och åtgärder särskilt riktas mot ett aktuellt problem. Den

personal som dokumenterar en kränkning behöver själv avgöra om situationen även består av diskriminering.

Diskrimineringsgrunderna uppmärksammas även genom trygghetsenkäten som skickas ut till samtliga elever under mitten av höstterminen.

Inför att trygghetsenkäten skickas ut behöver eleverna uppmärksammas på vad diskriminering innebär och på vilka sju grunder man kan bli diskriminerad. Trygghetsteamet bistår med material som beskriver detta samt tillhörande diskussionsfrågor. Mentorerna leder arbetet i sin grupp. Eleverna uppmärksammas på vad de kan göra om de uppfattar en situation som kränkande och/eller diskriminerande.

Ansvarsfördelning mellan professioner i alla nivåer av verksamheten i arbete mot diskriminering (t.ex. rektor, trygghetsteam, arbetslag, mentor)

Samtliga personal på skolan ska uppmärksamma situationer som innehåller någon form av diskriminering. Om situationen är en form av kränkning ska en kränkingsanmälan skrivas. Detta gäller både om situationen har uppstått mellan elever men också om en elev upplever sig kränkt och/eller diskriminerad av en personal. Om en personal upplever sig kränkt och/eller diskriminerad av en elev eller annan personal finns andra rutiner som inte behandlas i denna plan. Om diskriminering upptäcks på en mer strukturell nivå ska detta uppmärksammas till rektor.

Mentor uppmärksammar sina elevers mående genom den kontinuerliga kontakten, utvecklingssamtal och vid behov extra mentorssamtal. De följer upp om eleven tidigare har varit utsatt för kränkande och/eller diskriminerande behandling. Mentorerna tar hjälp av trygghetsteamet, skolkurator eller rektor vid återkommande problem.

Trygghetsteamet ansvarar för att följa upp anmälningar om kränkande behandling samt planera för och vidta åtgärder för att diskriminering ska upphöra. Det kan till exempel vara samtal med elever samt föräldrar, dokumentation för att kunna följa upp särskilda elevers utsatthet, diskutera placering i klassrum eller möjlighet till att separera elever under en kortare period.

Rektor har övergripande ansvar för att leda trygghetsarbetet och vara delaktig i de möten med elever och föräldrar som krävs för att få diskriminering att upphöra. Rektor ansvarar för åtgärder som varningar, avstängning eller annan skolplacering i de fall det krävs.

EHT finns som stöd för trygghetsteamet och rektor i mer komplexa situationer.

Trygghetsteamet och elevhälsan har under läsåret 22/23 samverkat genom att arbeta som ett arbetslag (ET-laget) och har kontinuerliga möten där trygghetsarbetet är i fokus.

Främjande arbete

Syftet med skolans främjande arbete är att skapa en trygg och tillitsfull arbetsmiljö för alla elever och all skolpersonal, där alla elever har maximala möjligheter att lära och utvecklas. Målet uppnås när personal och elever både i ord och handling visar respekt för allas lika värde oavsett såväl kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder.

Det främjande arbetet pågår alltid och utan att något särskilt har hänt. Det bedrivs långsiktigt, gäller alla, sker kontinuerligt både på och utanför lektionstid och det är målinriktat. Det betyder att detta arbete är en viktig del vid planering och genomförande av både undervisningen och den undervisningsfria tid som eleverna har i relation till skolan. Det handlar bland annat om att lärare har samma positiva förväntningar på alla klasser och på alla enskilda elever, hur grupper organiseras så att alla elever kommer till sin rätt och hur lärare och elever bemöter varandra. Det handlar också om att organisera undervisningen så att alla elever utmanas och utvecklas, att eleverna får samtala om vilka värderingar som är viktiga att vårda och att de görs delaktiga i skolans verksamheter.

Värdegrundsarbete med exempelvis likabehandling, normmedvetenhet, arbetsklimat präglad av samarbete och tillitsfulla relationer samt elevers delaktighet och inflytande är i fokus för det främjande arbetet. (Skolverket 2019)

Förebyggande arbete

Syftet med det förebyggande arbetet är att avvärja risker för diskriminering, trakasserier och kränkande behandling. Som grund för arbetet ligger regelbundna kartläggningar av de risker som finns i den egna verksamheten. Målet är att genomföra förebyggande insatser med utgångspunkt i den egna verksamhetens identifierade styrkor och svagheter. Det förebyggande arbetet är en del av skolans systematiska kvalitetsarbete och ska involvera alla (Skolverket, 2019).

Hur det aktiva arbetet kommer att följas och dokumenteras löpande

Insatser och åtgärder följs upp och utvärderas i trygghetsteamet, i arbetslaget eller på arbetsplatsträff för att förbättra arbetet till nästkommande år.

När trygghetsteamet träffas dokumenteras arbetet i minnesanteckningar. Vid behov uppmärksammas trygghetsarbetet i arbetslaget genom trygghetsteamets medlemmar samt på EHT (elevhälsoteam) genom skolkurator.

Genom trygghetsenkäten så kan trygghetsteamet följa elevernas synpunkter gällande sin egen situation i avseende trygghet och likabehandling. Trygghetsenkäten diskuteras och analyseras av mentorer och trygghetsteamet samt ligger till grund för det fortsatta främjande och förebyggande arbetet.

Det finns ytterligare två enkäter med frågor som berör trygghet och allas lika värde som eleverna fyller i. En kommungemensam elevenkät som fylls i vart annat år under vårterminen med stort fokus på lärandesituationen och Skolinspektionens enkät som är riktad mot åk 9, även den vartannat år. Även personal och vårdnadshavare fyller i en del av skolinspektionens enkät.

Sociogram kan användas som ett komplement till trygghetsenkäten för att synliggöra sociala nätverk på skolan, t.ex. kamratrelationer. Genom kartläggning och analys av sociogram kan trygghetsteamet samt mentorer vid behov arbeta med individ- och gruppstärkande övningar på ett mer systematiskt sätt.

Klassråd och elevråd är forum för elevernas synpunkter kring likabehandling och diskriminering, trygghet och trivsel. Arbetet dokumenteras i minnesanteckningar.

Under läsåret 22/23 har biblioteksråd och matråd startats med flera träffar per termin. Det har varit elevrepresentanter från alla årskurser.

Sammanställning och analys av arbetet med likabehandling och diskriminering dokumenteras i denna plan.

DEL 3

Ansvarsfördelning mellan professioner i alla nivåer av verksamheten i arbete mot kränkande behandling (t.ex. rektor, trygghetsteam, arbetslag, mentor)

Rektorn ansvarar för skolans övergripande trygghetsarbete.

Trygghetsteamet (THT) består av rektor, kurator samt resurspedagoger. THT träffas varje vecka.

THT har ett särskilt ansvar för att utveckla, följa upp och utvärdera *Plan mot kränkande behandling och diskriminering*.

EHT består av rektor, speciallärare, specialpedagog, kurator, skolsköterska. EHT träffas varje vecka och är ett stöd för ämneslärare, rektor och trygghetsteam.

ET-laget består av THT och EHT samt skolbibliotekarie.

Plan mot kränkande behandling och diskriminering utvärderas och revideras årligen inför nytt läsår av THT, rektor ansvarar.

All personal på skolan är ansvariga för att skolans *Plan mot kränkande behandling och diskriminering* efterföljs.

Uppföljning och utvärdering av förra årets främjande och förebyggande arbete samt mål

Främjande och förebyggande arbete:

Så blev de inplanerade aktiviteterna för läsåret 22/23

Lägerdagar för åk 7 genomfördes med "lära känna"-aktiviteter och samarbetsövningar i samarbete med fritidsgården. Vid terminsstart schemalades även extra stöd runt åk 7 vid omklädningsrummen för att trygga miljön.

Extra insats för åk 7 under första skolveckan. ET-laget (Speciallärare, resurspedagoger, kurator och skolbibliotekarie) introducerades med innehåll kopplat till sina spetskompetenser.

Skolval har genomförts i skolbiblioteket i samråd med lärare i SO.

Rastaktiviteter har i den mån det gått erbjudits alla dagar i veckan, där fokus har legat på utlåning av spel och pyssel, samt tillbehör för utomhusaktivitet under lunchrasten. Samt öppet i skolbibliotek varje lunchrast.

Rastvärdskapet har tydliggjorts med rosa band, så eleverna vet vilken vuxen som är rastvärd.

Vinterfriluftsdag har genomförts där eleverna fick välja mellan 9 olika aktiviteter. Badhus, fotboll, aktiviteter i idrottshallen, klättring, tennis/padel/pingis, ridning, skridskor/curling, vandring i skogen eller aktiviteter i estethuset.

Vandring med åk 9 under HT och med åk 8 under VT vid marmorbruket.

Åk 8 har besökt ungdomsmottagningen, samt fått besök av Novahuset, i samband med kursavsnittet sexualitet, samtycke och relationer.

Infokvällar för blivande åk 7, samt föräldramöten för alla årskurser har genomförts.

Alla klasser har fått svara på trygghetsenkäten. Arbetet gjordes i samarbete med lärare i SO.

THT har uppmärksammat Halloween, där eleverna fick tävla klassvis om bäst utklädnad. Detsamma uppmärksammades Pride, under veckan för East Pride i Norrköping, med information och aktiviteter för eleverna att delta i frivilligt.

Förintelsens minnesdag uppmärksammades den 27/1, med en utställning i skolbiblioteket.

Rocka sockorna uppmärksammades på skolan i mars.

Vi har uppmärksammat majblommans arbete.

Sandbyhovsdagen, som är en viktig och efterfrågad tradition för skolan med fokus på trygghet och trivsel, genomfördes med lyckat resultat.

Mål:

Så blev de inplanerade målen för läsåret 22/23

- **Tydliggöra rastvärdskapet**
Vi har införskaffat rosa band för rastvakter. Användandet av dem behöver sättas på rutin. Banden uppmärksammas av eleverna, det har gett den effekten som vi ville.
- **Rastaktivitet veckans alla lunchraster**
Rastaktiviteter under veckans alla lunchraster har vi haft. Mycket är beroende på personalens möjlighet att starta upp rastaktiviteten. Lektioner går före. Trots personalbortfall så ställer annan personal upp och öppnar upp för rastaktivitet för eleverna. Rastaktiviteterna behöver struktureras.
- **Tydliggöra och uppmärksamma diskrimineringsgrunder**
Nya sjuorna fick en genomgång av diskrimineringsgrunderna. Alla årskurser fick en tydligare genomgång av trygghetsenkäten. Vi behöver jobba vidare med att tydliggöra diskrimineringsgrunderna för eleverna.
- **Ta fram statistik utifrån trygghetsenkäten – för att synliggöra trakasserier**
När vi utvärderat trygghetsenkäten har vi jämfört statistik från

föregående år. Framöver skulle vi behöva jobba med läsåren på ett strukturerat och övergripande sätt.

- **Synkroniserade årshjul – THT/ET/ämneslag**

THTs årshjul behöver ytterligare integreras och synkroniseras med övriga årshjul på skolan.

Resultat av enkäter, en kartläggning av nuläget

Skolans trygghetsenkät besvarades av 83% av eleverna HT-22, jämfört med 75% föregående läsår.

87% trivs i sin klass, samma som föregående år. Frågan om trivsel på skolan har dock fått lägre resultat.

Elever som inte anser att de har någon vuxen på skolan att vända sig till har däremot ökat. Antal elever som anser att det finns någon vuxen på skolan som de tycker om har ökat. Från 78% till 85%.

Fler elever har svarat att de har någonting att göra på raster.

En del i trygghetsenkäten som vi särskilt uppmärksammade hade fått negativa resultat rörde just diskriminering och upplevelsen av att kunna vara den man är.

Skolan har ökat i elevantal med tre nya klasser och 75 % av eleverna svarade på skolans trygghetsenkät HT -21. I enkäten framkom att 87 % av de svarande trivs på skolan, och att 86 % av de svarande trivs i sin klass. 84 % av de svarande upplever att de har något att göra på rasterna.

Det framkommer att vissa elever (27 % av de svarande) känner sig otrygga på skolan, och hälften av dessa svarar att korridorerna är den plats som känns otrygg. Dessa siffror är mycket lika de från föregående år men i år på ett större elevantal.

Endast 13 % av de svarande säger sig ha blivit kränkta via sociala medier, vilket är en minskning från föregående års 33 %. Även andelen elever som upplever att de saknar vuxna på skolan som bryr sig om dem har minskat, från 32 % föregående år, till 28 % i år.

Under läsåret har THT utrett och gjort insatser gällande kränkningar via sociala medier, fotograferingar, filmningar samt kränkningar med fysiska och psykiska inslag.

Analys av kartläggning av nuläget

Ett viktigt arbete som vi påbörjade läsåret 22/23 och som behöver fortsätta är just arbetet omkring trygghetsenkäten, förarbete och efterarbete. Under hösten så förberedde vi eleverna på att fylla i trygghetsenkäten genom att diskutera kring diskriminering och vad det innebär att vara utsatt på skolan. Vi planerade också för att enkäten skulle fyllas i på olika tidpunkter under en vecka för att förhindra överbelastning av it-systemet. Vi kan se både på resultaten av antalet svarande att arbetet föll väl ut samt vid samtal kring konflikter så kunde flera elever också relatera till trygghetsenkäten och pedagogernas genomgångar inför den.

Att synliggöra trygghetsarbetet behöver dock fortsätta. Förebyggande arbete för att öka trivsel och tryggheten behöver stärkas så att eleverna kan hjälpa varandra eller hämta vuxen när kränkande händelser uppstår. Eftersom Sandbyhovsskolan är uppbyggd på ett sätt så att man rör sig mellan byggnader samt i korridorer på olika våningsplan där det är svårt att bemanna vid varje rast är detta extra viktigt.

Mycket fokus har detta år lagts på att ha rastaktiviteter, bemannade raster enligt schema samt förtydligat rastvärdsskap med ett reflexband för att tydliggöra för eleverna vem de kan vända sig till under rasten. Vi kan se att fler tycker att de har saker att göra på rasterna men däremot finns det platser på skolan där vuxna inte finns.

Vad Sandbyhovsskolan behöver arbeta med extra uppfattar vi är diskrimineringsgrunderna och särskilt de som rör sexuell identitet. Trakasserier kopplade till diskrimineringsgrunderna är särskilt allvarligt då dessa grupper oftare är mer utsatta än andra. Under vårterminen -23 hade skolan flera främjande insatser kring alla människors lika värde. Insatserna bestod av en utställning om förintelsen och rasism under samma vecka som förintelsens minnesdag, aktiviteter kring Pride och rocka sockorna. Trygghetsteamet arbetade också med SO-lärarna för att tillsammans uppmärksamma temat rasism. Dessutom har hela personalgruppen diskuterat kring och uppmärksammat trygghetsfrågor i relation till diskrimineringsgrunderna under en av studiedagarna.

Under vårterminen -23 har ett samarbete med antidiskrimineringsbyrån planerats där Sandbyhovsskolan kommer att ingå i ett projekt för att öka medvetenheten om trakasserier och diskriminering i länets skolor.

Årets planerade mål

Under läsåret 23/24 kommer vi att ha dessa planerade mål:

- Att alla elever ska ha minst en trygg vuxen att vända sig till i skolan
- Alla elever ska känna till vad diskriminering och trakasserier innebär
- Eleverna ska göras mer delaktiga i skolans förebyggande och främjande trygghetsarbete
- Skapa överskådlig struktur för enkätsvar, samt för kränkningar (prorenata).

Delaktighet och inflytande

På Sandbyhovsskolan är eleverna delaktiga i trygghetsarbetet via klassråd och elevråd, matråd och biblioteksråd. Föräldrar inbjuds vara delaktiga via föräldramöten och elevernas planerade utvecklingssamtal.

Främjande arbete

All personal på Sandbyhovsskolan är delaktig i trygghetsarbetet utifrån att de är positiva och goda förebilder under hela skoldagen; både i och utanför klassrummet.

För att få en god och trygg arbetsmiljö för elever så arbetar personalen för att ha lektioner med arbetsro och raster under skoldagen med möjlighet till återhämtning och god kamratanda.

För en lugn arbetsmiljö i klassrummet struktureras klassrumsplaceringar och gruppindelningar. Det finns även start- och slutrutiner som är särskilt framtagna utifrån en NPF-struktur där enskilda elevers behov tas i beaktande och som gynnar alla elever.

Färgstruktur utefter kommunens gemensamma NPF-planering används i scheman och till elevernas särskilt färgkodade mappar.

Varje elev har en egen dator där de använder sig av det digitala arbetsverktyget Classroom. Genom Classroom får de sina skoluppgifter och största delen av det material som de ska arbeta med.

Till varje lektion ska eleverna komma i tid och ha med sig det material som hör till det ämnet som de arbetar i.

Genom arbetslagsmöten och arbetsplatsträffar diskuterar personalen rutiner för en likvärdig struktur mellan ämnen och tydlighet för eleverna.

Eleverna får diskutera trivselregler och klassregler så att de förstår innebörd och varför de används.

Genom samarbets- och "lära känna"-aktiviteter i klasserna ökar möjligheten till trygghet och trivsel. Lägerdagar vid terminsstart för åk 7 består av sådana övningar och

är anpassade för en helt ny grupp. Fritidsgården deltar på lägret och erbjuder år 7 besök på fritidsgården under skoltid vid terminsstart.

Schemaläggning anpassas kring år 7 vid omklädningsrummen inför/efter idrottslektioner under höstterminens start för att trygga eleverna.

Skolan har öppet hus under hösten, med drop in, för möjlighet att se lokalerna och träffa några ur personalen. När de nya klasserna är klara i månadsskiftet maj/juni finns det också möjlighet till en besöksdag.

Skolan uppmärksammar årligen traditioner som Halloween, Lucia, jul, friluftsdagar, en särskild dag för Sandbyhovsskolan "Sandbyhovsdagen" med mer samarbetsövningar samt till sist skolans sommaravslutning.

Mentorstiden, där klassen träffar sin mentor, innehåller strukturer kring läxor och prov men har också fokus på trygghet och trivsel.

Skolans bibliotek erbjuder en lugn miljö för återhämtning med läsning och studier samt olika lugna aktiviteter vid lunchrast. Skolbibliotekarien arbetar med alla årskurser och biblioteksråd under läsåret, och samarbetar med all personal på skolan.

Förebyggande arbete

Genom trygghetsenkäten synliggörs elevernas synpunkter kring trygghet och trivsel på skolan. Enkäten analyseras och ett eventuellt uppföljande arbete planeras och genomförs vid behov i samarbete mellan THT, EHT och mentorer. Därigenom kan trygghetsteamet jobba vidare med ett trygghetsarbete som är anpassat för Sandbyhovsskolan.

Alla klasser har klassråd där klassen har möjlighet att diskutera trygghetsfrågor. Representanter från varje klass träffas på elevrådet som leds av pedagog/rektorer. Protokoll från elevrådet redovisas på klassrådet.

Vissa av årets planerade mål som rör eleverna finns med på klassråd och elevrådets protokoll som en återkommande punkt.

Åk 8 erbjuds besök på ungdomsmottagningen (UMO) under vårterminen.

Rasterna är tillfällen för aktiviteter både inne och ute, rörelse, för vila, återhämtning och energiintag. Möjligheter till det finns inne på cafeterian med enkel förtäring, sittplatser och spel eller ute på skolgården med basket, pingis och även där sittmöjligheter. Rastmaterial finns att låna i cafeterian och/eller erbjuds av pedagog från en pysselvagn.

Alla vuxna på skolan engagerar sig i relationsbyggande samtal och stöd med eleverna. Vi avbryter bråk, även det som eleverna kallar skojbråk eller pågående kränkande uttryck och beteenden. Vi reagerar alltid på språk som innehåller verbala kränkningar.

Trygghetsteamet hanterar inkomna kränkingsanmälningar och kränkande situationer enligt rutin. Rektor fattar slutgiltigt beslut om vidare utredning ska ske, till exempel när en elev är särskilt utsatt och/eller när kränkande behandling har skett vid upprepade tillfällen.

Åtgärdande arbete och ärendegång

Skolans rutin vid kränkande behandling Checklista och ansvarsfördelning när elev kränker elev

Checklistan är en förenkling av Norrköpings kommuns "Rutin gällande kränkande behandling enligt skollagen". Kommunens riktlinje måste läsas av all personal en gång/läsår, checklistan är till för att tydliggöra arbetsgången på skolan och vem som ansvarar för vad när en kränkning uppstår.

Förenklad arbetsgång:

1. Personal upptäcker/blir informerad att en elev blir utsatt för en kränkning. Skolans personal avgör ifall händelsen ska dokumenteras i en kränkingsanmälan.
2. Personal som upptäcker/blir informerad om händelsen är ansvarig för att hantera kränkningen genom att utreda (prata med berörda elever), kontakta vårdnadshavare och dokumentera detta inom 2 arbetsdagar.
3. Dokumentationen ska sedan föras in i detta [webbformulär](#) som är kopplat till Prorenata.
4. Personalen informerar mentor om händelsen och
5. THT bedömer om händelsen kräver vidare utredning.
6. Kurator kopplar ärendet till aktuell elev i Prorenata samt förbereder beslutsunderlag i Prorenata.

Detaljerad arbetsgång:

Vad?	När?	Vem?
En elev som känner sig kränkt eller på annat sätt utsatt kontaktar eleven en vuxen den har förtroende för.	När som helst.	Elev/vårdnadshavare
Kort information via mail till mentor och THT sändlista.	Samma dag.	Den vuxna som är där kränkningen sker alt. får till sig att det skett.

Utredning av händelsen: Samtal med inblandade elever för att utreda vad som hänt. Viktigt att alla elever kommer till tals och att detta dokumenteras för att sedan skrivas in i webbformuläret. Det är alltid skolans personal som avgör om en kränkingsanmälan ska upprättas, det är inte upp till eleven att avgöra. En kränkingsanmälan upprättas i regel alltid när en elev känner sig kränkt på något sätt.	I direkt anslutning till händelsen eller senast inom 2 dagar.	Den vuxna som är där kränkningen sker alt. får till sig att det skett.
Kontakt tas med alla inblandade elevers vårdnadshavare	Samma dag till utsatt elev, efter utredning övriga inblandade samt då även återkoppling till utsatt elev.	Den som varit med från början ev mentor om ök om detta görs för att det finns skäl till det.
Fyll i webbformuläret som är kopplat till prorenata. Viktigt att det blir rätt ifyllt enligt förfyllt lathund.	Inom 1-2 arbetsdagar	Den vuxna som är där kränkningen sker alt. får till sig att det skett.
Anmälan till huvudman	Inom 7 dagar	Anmälare via webbformuläret.
Beslut om ytterligare åtgärder än de som redan skett.	Samma vecka	THT, Rektor (diciplinära åtgärder)
Vid behov fördjupad utredning av händelsen med inblandade elever. <u>Fyll i fördjupad utredning</u> Ev ny kontakt/uppföljning med vh och elever om det tillkommer nya saker.	Klar inom en månad.	THT i samarbete med mentor.
Uppföljning	Efter ett par veckor	THT

- Personal får inte låta bli att anmäla sådant som personal bedömer vara "bagatellartade" kränkningar eller kränkningar som har skett när barn eller elever har haft en konflikt och kan ha kränkt varandra.

- Anmälningsplikten gällande kränkande behandling och diskriminering är absolut. En medarbetare som får kännedom om att ett barn eller en elev, underårig eller myndig, har upplevt en kränkning i samband med skolans verksamhet, ska anmäla detta. En kränkning kan bedömas ha samband eller påverka skolans verksamhet även i det fallet kränkningen har skett utanför skoltiden eller skolområdet. Det finns inget stöd i skollagen för att låta bli att anmäla en kränkning som vuxna på skolan bedömer varit ringa eller som skett inom ramen för en pågående konflikt mellan två barn eller elever. Allt som barnet eller eleven upplever som en kränkning, ska anmälas och utredas.
- Skollagens bestämmelser angående kränkande behandling finns till för att skydda barn och elever i verksamheten. Om en medarbetare utsätts för kränkningar, diskriminering eller trakasserier är det dock inte denna rutin som ska tillämpas, utan det är arbetsmiljölagstiftningen som blir tillämplig. Kränkningar eller trakasserier från elever till skolans personal kan exempelvis anmälas till rektor genom blanketten "anmälan till rektor".

Sekretess, handläggning och dokumentation (utlämnande av dokument)

Anmälningar om kränkande behandling och diskriminering innehåller ofta uppgifter om elevers personliga förhållanden och omfattas därmed av sekretess. Handlingar som tillhör ärendet ska förvaras på ett säkert sätt så att inte obehöriga får tillgång till dem. Ärendet ska diarieföras och handlingar ska efter prövning lämnas ut om någon begär det. Vårdnadshavare får ta del av den dokumentation som upprättats kring det egna barnet. Det är trots sekretessen tillåtet att skicka handlingar i ärenden via kommunens mail till diariet. Ärendet i sin helhet ska förvaras i den utsatte elevens elevhälsoakt.

DEL 4

För ytterligare stöd

Barn, elever och vårdnadshavare ska få information om hur man anmäler kränkningar och diskriminering som sker i och i samband med verksamheten.

Så här informeras elever och vårdnadshavare

Vid första föräldramötet informeras vårdnadshavare om den årliga planen och läsårets planerade åtgärder och att planen finns på skolans hemsida.

Eleverna informeras under höstterminens på ett klassråd.

Via elevråd säkerställer rektor att alla klasser informerats.

Presentation av trygghetsteamet eller liknande

Vid första föräldramötet informeras vårdnadshavare om vilka som ingår i trygghetsteamet och hur kontakt kan tas.

Trygghetsteamet går runt i klasserna första veckan i skolan och presenterar sig och trygghetsteamets uppdrag och arbete för eleverna.

Barn- och Elevombudet i Norrköpings kommun

Om du som elev, ditt barn eller någon annan har utsatts för kränkande behandling ska du kontakta den som är ansvarig för verksamheten, till exempel rektor/chef. Behöver du ytterligare hjälp kan du vända dig till BeoN, Barn- och elevombudet i Norrköpings kommun.

Vad kan man göra hemma?

Det är av stor betydelse att hemmet och verksamheten har en öppen dialog och känner stöd och förtroende för varandra. Vårdnadshavare bör prata med barnet/eleven hemma, vara lyhörd och uppmärksam på eventuella signaler. Vid minsta misstanke om att något inte är som det ska vara bör personal i verksamheten skyndsamt kontaktas.

Kontaktuppgifter:

Rektor	Maria Asplund	011-156887
Skolkurator	Jenny Fjellman	011-151073

Referenser

- SFS 2008:567. *Diskrimineringslag*.
https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/diskrimineringslag-2008567_sfs-2008-567.
- SFS 2010:800. *Skollag*. https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/skollag-2010800_sfs-2010-800.
- Skolverket (2014). *Arbetet mot diskriminering och kränkande behandling*. Stockholm: Skolverket.
- Skolverket (2019). *Främja, förebygga, upptäcka och åtgärda: hur skolan kan arbeta mot diskriminering och kränkande behandling*. Stockholm: Skolverket.

Bilaga 1

Lagstiftning

Skollagen 2010:800

Huvudmannen ska se till att det inom ramen för varje särskild verksamhet bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av barn och elever. Huvudmannen ska se till att det genomförs åtgärder för att förebygga och förhindra att barn och elever utsätts för kränkande behandling. Huvudmannen ska se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan. Huvudmannen eller personalen får inte utsätta ett barn eller en elev för kränkande behandling.

En lärare, förskollärare eller annan personal som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till förskolechefen eller rektorn. En förskolechef eller rektor som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till huvudmannen. Huvudmannen är skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna kring de uppgivna kränkningarna och i förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden.

Första stycket första och andra meningarna ska tillämpas på motsvarande sätt om ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för trakasserier eller sexuella trakasserier på sätt som avses i diskrimineringslagen (2008:567).

För verksamhet som avses i 25 kap. och för fritidshem som inte är integrerade med en skolenhet eller förskoleenhet gäller första och andra styckena för den personal som huvudmannen utser.

Huvudmannen eller personalen får inte utsätta ett barn eller en elev för repressalier på grund av att barnet eller eleven medverkat i en utredning enligt detta kapitel eller anmält eller påtalat att någon handlat i strid med bestämmelserna i kapitlet.

Skollagen 6 Kap 6-11§§

Diskrimineringslagen 2008:567

4 § I denna lag avses med diskriminering

1. direkt diskriminering: att någon missgynnas genom att behandlas sämre än någon annan behandlas, har behandlats eller skulle ha behandlats i en jämförbar situation, om missgynnandet har samband med kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder,
2. indirekt diskriminering: att någon missgynnas genom tillämpning av en bestämmelse, ett kriterium eller ett förfaringssätt som framstår som neutralt men

som kan komma att särskilt missgynna personer med visst kön, viss könsöverskridande identitet eller uttryck, viss etnisk tillhörighet, viss religion eller annan trosuppfattning, viss funktionsnedsättning, viss sexuell läggning eller viss ålder, såvida inte bestämmelsen, kriteriet eller förfarings sättet har ett berättigat syfte och de medel som används är lämpliga och nödvändiga för att uppnå syftet,

3. bristande tillgänglighet: att en person med en funktionsnedsättning missgynnas genom att sådana åtgärder för tillgänglighet inte har vidtagits för att den personen ska komma i en jämförbar situation med personer utan denna funktionsnedsättning som är skäligen utifrån krav på tillgänglighet i lag och annan författning, och med hänsyn till

- de ekonomiska och praktiska förutsättningarna,
- varaktigheten och omfattningen av förhållandet eller kontakten mellan verksamhetsutövaren och den enskilde, samt
- andra omständigheter av betydelse,

4. trakasserier: ett uppträdande som kränker någons värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder,

5. sexuella trakasserier: ett uppträdande av sexuell natur som kränker någons värdighet,

6. instruktioner att diskriminera: order eller instruktioner att diskriminera någon på ett sätt som avses i 1-5 och som lämnas åt någon som står i lydads- eller beroendeförhållande till den som lämnar ordern eller instruktionen eller som gentemot denna åtagit sig att fullgöra ett uppdrag.

Förordningen om barns och elevers deltagande i arbetet med planer mot diskriminering och kränkande behandling

Den 1 januari 2017 ändrades också förordningen om barns och elevers deltagande i arbetet med planer mot diskriminering och kränkande behandling. Förordningen reglerar från och med den 1 januari 2017 endast barns och elevers deltagande i arbetet med planen mot kränkande behandling. Förordningens rubrik har ändrats till förordningen om barns och elevers deltagande i arbetet med en plan mot kränkande behandling. Barns och elevers deltagande i arbetet med aktiva åtgärder mot diskriminering regleras från och med den 1 januari 2017 i diskrimineringslagen.

Andra lagar, konventioner och förordningar

Denna plan bygger även på andra lagar, konventioner och förordningar t.ex. Barnkonventionen, Arbetsmiljölagen, Europakonventionen artikel 14, Regeringsformen 1 kap 2 §, Brottsbalken, Socialtjänstlagen 14 kap 1§.